

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT

1 (4)

2015-06-16

551-317-15
1380-91-007

Gimranäs AB
Hudene Norra 3
524 92 Herrljunga

Ansökan om villkorsändring i tillstånd enligt miljöbalken till jordbruk med produktion av unghöns på fastigheten Tolarp 8:1 i Halmstads kommun

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län ändrar, med stöd av 24 kap 8 § 2. miljöbalken, villkor 5 i Gimranäs AB:s tillstånd daterat den 4 juni 2014, dnr 551-1852-13.

Villkor 5 ändras till följande lydelse:

5. Lagring av gödsel ska ske i gödselhus med väggar och tak.

I övrigt gäller det befintliga tillståndet från den 4 juni 2014 oförändrat.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Hallandsposten samt Post- och Inrikes Tidningar. Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddskontoret i Halmstads kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 HALMSTAD. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t ex genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste den vara inkommen till Länsstyrelsen **senast den 21 juli 2015**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs. Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Gimranäs AB inkom den 19 januari 2015 med en ansökan om villkorsändring i tillstånd enligt miljöbalken till jordbruk med produktion av unghöns på fastigheten Tolarp 8:1 i Halmstads kommun. Miljöprövningsdelegationen begärde vissa kompletteringar vilka inkom den 12 mars 2015. Ansökan har remitterats till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Kontakta i detta ärende: Solveig Ahlbin Berg, solveig.ahlbin@lansstyrelsen.se

2015-06-16

551-317-15

1380-91-007

i Halmstads kommun, Länsstyrelsen i Hallands län, Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket. Yttrande över ansökan har inkommit från Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Halmstads kommun den 23 april 2015. Sökanden har bemött nämndens yttrande i en inlägga som inkom den 5 maj 2015.

TIDIGARE PRÖVNING

Genom beslut den 4 juni 2014 meddelade länsstyrelsens miljöprövningsdelegation tillstånd enligt miljöbalken till jordbruk med produktion av unghöns på fastigheten Tolarp 8:1 i Halmstads kommun.

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Gimranäs AB har hos Länsstyrelsen ansökt om ändring av villkor 5 i beslut från den 4 juni 2014, dnr 551-1852-13. Villkor 5 har följande lydelse: ”Lagring av gödsel ska ske i gödselhus med tak, väggar och stängningsbara portar. Portarna ska hållas stängda förutom vid in- och utlastning.”

Gimranäs AB yrkar att villkoret ska ändras till följande lydelse: ”Lagring av gödsel ska ske i gödselhus med väggar och tak.” Bolaget har anfört bl. a. följande.

På Tolarp 8:1 finns tre gödselhus varav två har trätakstolar och det tredje har takstolar av järn. Inget av gödselhusen har portar. Att montera portar på alla tre husen innebär en sammanlagd kostnad om ca 120 000 kr. Bolaget anser dock att det inte går att ha stängda portar eftersom det innebär att takstolarna efter bara ett par års tid kommer att ha ruttnat upp p.g.a. fukten i gödseln och plåttaket ha rostat upp p.g.a. frätande ämnen. Kostnaden för att byta trätakstolar och takbeklädnad vartannat år samt underhålla det tredje husets plåttak och plåtväggar uppskattas kosta 650 000 kr per år.

Avgången av ammoniak från den lagrade gödseln är mycket låg beroende på att avdunstning endast sker från ytan och att gödseln förvaras torrt och med skydd mot vindpåverkan.

Med beaktande av svårigheterna att få systemet med stängda portar att fungera eftersom gödselhusen inte från början byggts för att hållas helt täta och det faktum att ammoniakavgången vid lagring konstaterats ligga på en låg nivå, yrkar Gimranäs AB att villkor 5 ska få ändrad lydelse.

YTTRANDEN

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker i sitt yttrande Gimranäs AB:s ansökan om villkorsändring avseende villkor 5 och anser att detta villkor ska vara oförändrat.

I sitt yttrande anför nämnden att bolaget i sin ansökan om villkorsändring inte har visat att den samlade miljöpåverkan från verksamheten efter villkorsändringen skulle minska. Tekniska lösningar för att förse gödselhusen med lämpliga portar finns och det är inte oskäligt dyrt. Bolagets bedömning om korrosionsskador på byggnader efter in-

2015-06-16

551-317-15
1380-91-007

stallation av portar och därmed uppstående kostnader är enligt nämnden överdrivna. Samtliga större fjäderfäanläggningar i kommunen har slutna gödselhus med portar och där uppkommer enligt kontorets kunskap inga korrosionsskador av den i ansökan beskrivna omfattningen. Miljöbalkens krav om att använda bästa tillgängliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken) medför att dessa typer av byggnader ska vara uppförda med byggnadsmaterial som motstår korrosion.

Gimranäs AB har lämnat följande bemötande av nämndens yttrande: Kommunen har fel när den påstår att redogörelsen för slitage av byggnaderna är överdriven. Det bör också tas i beaktande att det är hälsovådligt för personalen, om t ex en utgödslingsmotor behöver bytas, att gå in i ett tätt gödselhus. Även för hus som inte är helt täta sker ganska snabbt ett slitage på tak och takstommar. Mängden producerad gödsel för anläggningen på Tolarp 8:1 har dessutom minskat genom att verksamheten har övergått från att hålla avelshöns till att föda upp unghöns. Bolaget har också bytt hybridlinje vilket innebär att de höns som idag föds upp väger 150 gram mindre per vuxen höna. Detta innebär att foderåtgången och därmed också mängden gödsel minskat.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Tillståndsmyndigheten får med stöd av 24 kap 8 § 2. miljöbalken ändra eller upphäva villkor i tillståndsbeslut. Villkoret får dock endast upphävas eller mildras om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallats av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs. Gimranäs AB får anses ha åberopat samtliga dessa grunder.

Ammoniak från fjäderfägödsel avgår i stallet, under lagring och vid spridning. Ammoniakavgång till luft ger ett kvävenedfall till mark och vatten, vilket riskerar att bidra till övergödning. Syftet med villkor 5 är att säkerställa att förlusterna av ammoniak under lagring blir så låga som möjligt. De viktigaste åtgärderna för att minimera avgången av ammoniak vid lagring av höns gödsel är att hålla gödseln torr och förvara den i skydd mot vindpåverkan. Gödseln bör därför lagras under tak som skyddar den från att blötas upp av nederbörd. En minskad luftväxling över gödselytan, vilket uppnås genom att lagringen sker i hus med väggar, minskar också ammoniakavgången.

Gimranäs AB har i sin ansökan om villkorsändring inkommit med mätuppgifter som visar att ammoniakavgången från gödselhusen är låg jämfört med den avgång som sker i hönsstallarna. Detta beror på att gödseln snabbt bildar en skorpa som minskar avgången av ammoniak. På anläggningen finns tre befintliga gödselhus som idag inte är försedda med portar. För att förse husen med portar kan byggnaderna behöva förstärkas. Husen är inte byggda för att tåla den ökade luftfuktighet som uppstår om de förses med portar som hålls stängda. För framförallt de båda husen som har trätakstolar riskerar underhållet att öka rejält.

2015-06-16

551-317-15
1380-91-007

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Gimranäs AB i sin ansökan om villkorsändring kunnat visa att den mängd ammoniak som avgår från gödseln under lagring är förhållandevis låg. Bolaget har också redogjort för de höga underhållskostnader och den försämrade arbetsmiljö som blir en följd av att befintliga gödselhus förses med stängningsbara portar. Detta eftersom husen från början inte byggts med avsikt att hållas helt täta.

Mot bakgrund av vad som framkommit i ärendet bedömer miljöprövningsdelegationen att det varken kan anses uppenbart att tillståndsvillkor nr 5 inte längre behövs eller att en ändring av villkoret påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Miljöprövningsdelegationen bedömer däremot att den del av villkoret som innebär att gödselhusen ska förses med portar som sedan ska hållas stängda, förutom vid in- och utlastning, är strängare än nödvändigt. Villkor 5 bör följaktligen ändras i enlighet med bolagets yrkande.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljövarddirektör Henrik Frindberg, miljösekreterare Solveig Ahlbin Berg har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Henrik Frindberg

Solveig Ahlbin Berg

Kopia

Naturvårdsverket

Jordbruksverket

Havs- och vattenmyndigheten

Aktförvararen

Miljö- och hälsoskyddsnamnden i Halmstads kommun